

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 9/2023/24
z dnia 1 marca 2024 roku
wprowadzającego Standard Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich

**Szkoła Podstawowa
im. Jerzego Badury
w Międzyborzu**

Wersja pełna

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Podstawowe terminy i definicje	4
3. Weryfikacja osób w Rejestrze Sprawców Przestępstwa Tę Seksualnym.....	6
4. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem Placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich	7
4.1 Komunikacja Pracowników z Dziećmi	8
4.2 Zachowania niedozwolone wobec Małoletnich	8
4.3 Kontakt fizyczny z Uczniem	9
4.4 Kontakt Pracowników z Uczniami poza godzinami pracy.....	10
4.5 Zasady bezpiecznych relacji między Małoletnimi	11
4.6 Bezpieczeństwo online	12
5. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego.....	13
6. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że Dziecko doświadcza krzywdzenia	14
6.1 Podejrzenie, że Dziecko doświadcza krzywdzenia ze strony rodzica/opiekuna	14
6.2 Podejrzenie, że Dziecko doświadcza krzywdzenia ze strony Pracownika Szkoły lub innej osoby dorosłej mającej kontakt z Dzieckiem.....	15
6.3 Podejrzenie, że Dziecko doświadcza krzywdzenia ze strony osoby nieletniej – przemoc rówieśnicza	16
7. Zasady opracowania Planu Wsparcia Ucznia po ujawnieniu krzywdzenia	17
8. Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”	17
9. Kompetencje Koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich	18
10. Zasady i sposób udostępniania SOM rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz Małoletnim do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	19
11. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępu do sieci Internet	19
12. Procedury ochrony Dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie	20

13.	Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych Dziecka	21
14.	Przepisy końcowe.....	22
	Załączniki	22

1. Wstęp

Dokument Standardy Ochrony Małoletnich wprowadzony w Szkole Podstawowej im. Jerzego Badury w Międzyborzu został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).

Z dokumentem zapoznano pracowników Placówki, uczniów, rodziców/opiekunów prawnych. Standardy Ochrony Małoletnich udostępniono w dwóch wersjach: wersji pełnej oraz wersji skróconej dla uczniów. Informacje zawarte w dokumencie upowszechniane są wśród rodziców/opiekunów prawnych na zebraniach z rodzicami, indywidualnych konsultacjach z nauczycielami, natomiast wśród uczniów w trakcie lekcji wychowawczych.

Wszyscy rodzice/opiekunowie prawni dzieci mają dostęp do obowiązujących w Placówce Standardów Ochrony Małoletnich oraz są zaangażowani w działania Placówki na rzecz ochrony małoletnich. Uczniowie podczas zajęć z wychowawcą zostali poinformowani do kogo mogą się zgłosić z prośbą o pomoc lub radę w przypadku krzywdzenia. Na terenie Placówki w ogólnodostępnym miejscu udostępnione zostały informacje na temat możliwości uzyskania pomocy oraz numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci i młodzieży.

2. Podstawowe terminy i definicje

- 1) **Pracownik Placówki** – osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło, jak również stażyści, praktykanci i wolontariusze;
- 2) **Dyrektor** – osoba reprezentująca Szkołę Podstawową im. Jerzego Badury w Międzyborzu;
- 3) **Placówka**–Szkoła Podstawowa im. Jerzego Badury w Międzyborzu;
- 4) **Organ Prowadzący** – Miasto i Gmina Międzybórz;
- 5) **RODO** – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE;
- 6) **Ustawa o ochronie dzieci** - Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606);
- 7) **Dziecko, Małoletni, Uczeń** – każda osoba do ukończenia 18 roku życia uczęszczająca do Placówki;
- 8) **Opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, opiekun prawny lub rodzic zastępczy;
- 9) **Zgoda rodzica dziecka** – zgoda co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka decyzję o wyrażeniu zgody podejmuje sąd rodzinny;
- 10) **Krzywdzenie dziecka** - popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym poprzez jego zaniedbywanie lub zaniechanie realizacji ciążącego obowiązku;
- 11) **Koordinator ds. SOM** – wyznaczony przez Dyrektora Placówki pracownik sprawujący nadzór nad realizacją postanowień Standardów Ochrony Małoletnich;
- 12) **Dane osobowe dziecka** – to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka w rozumieniu art. 4 ust. 1 RODO;
- 13) **Procedury, SOM** – to niniejszy dokument o nazwie Standardy Ochrony Małoletnich wprowadzony w Szkole Podstawowej im. Jerzego Badury w Międzyborzu;
- 14) **Rejestr** – Rejestr Sprawców Przestępstwa Tę Seksualnym;

- 15) Plan wsparcia** – plan realizowany w ramach organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletniemu w Placówce;
- 16) Krzywdzenie dziecka**- popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie;
- 17) Przemoc fizyczna** –przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone.Krzywdą ta następuje w wyniku działania bądź zaniechaniadziałania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową; przykładowe zachowania: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie,gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie, zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.
- 18) Przemoc emocjonalna** – przewlekła, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a rówieśnikiem/osobą dorosłą naruszająca godność dziecka, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i jego granic psychicznych. Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.
- 19) Wykorzystywanie seksualne** – każda czynność seksualna podejmowanaz dzieckiem poniżej 15 roku życia. Przemoc seksualna to:
- włączanie dziecka w aktywność seksualną której nie jest onow stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić sięw ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi,
 - aktywność seksualna między dzieckiem a dorosłymlub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względuna wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy,
 - kontakt fizyczny (dotykanie intymnych części ciała, penetracja),
 - bez kontaktu fizycznego (ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming - uwodzenie w Internecie w celu nawiązania kontaktu);
- 20) Zaniedbanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub

nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka. Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka. Może dotyczyć obszaru fizycznego (np. prawo do ochrony zdrowia, edukacji, czy prawidłowe odżywianie, adekwatne ubranie), jak i psychicznego (np. zapewnienie bezpieczeństwa, miłości, troski, szacunku, akceptacji, wsparcia).

3. Weryfikacja osób w Rejestrze Sprawców Przepięstwna Tle Seksualnym

- 1) Dyrektor Placówki zgodnie z art. 21 „Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrozeuom przestępczością na tle seksualnym” przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem uczeńiów lubz opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małych dzieci poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Oświadczenie do celów weryfikacji osób w Rejestrze sprawców przestęstw na tle seksualnym stanowi *Załącznik nr 1 do SOM*.
- 2) Informacje zwrotne otrzymane z Rejestru Dyrektor Placówki załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem uczeńiów lubz opieką nad nimi.
- 3) Dyrektor Placówki od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności i załącza ją do akt osobowych pracownika.
- 4) Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małymi dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
- 5) Dyrektor Placówki pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczpospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
- 6) Jeżeli prawo, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas

kandydata składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

- 7) Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
- 8) Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi *Załącznik nr 2 do SOM*.

4. Zasady zapewniające bezpieczną relację z małoletnimi a personelem Placówki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

- 1) Obowiązkiem wszystkich pracowników Placówki, niezależnie od formy zatrudnienia, jest dbanie o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w placówce.
- 2) Wobec dzieci niedopuszczalne jest stosowanie przemocy w jakiegokolwiek formie.
- 3) Pracownicy traktują każde dziecko z należyтым szacunkiem, wspierają je w pokonywaniu trudności uwzględniając jego możliwości i potrzeby.
- 4) Pracownicy traktują każde dziecko równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- 5) Wszyscy pracownicy zobowiązani są do zapoznania się i zaakceptowania zasad określonych w SOM, co potwierdzają złożeniem pisemnego oświadczenia, którego wzór stanowi *Załącznik nr 3 do SOM*.
- 6) Pracownik będący świadkiem jakiegokolwiek z niżej opisanych zdarzeń lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub uczniów, zobowiązany jest poinformować o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąpić zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji opisaną w rozdziałach 5 i 6 SOM.

4.1 Komunikacja Pracowników z Dziećmi

Pracownik Placówki:

- 1) zachowuje cierpliwość, zaspokaja szacunek i godność Ucznia;
- 2) uważnie słucha Ucznia i stara się udzielić mu odpowiedź dostosowanej do sytuacji, wieku i jego możliwości poznawczych;
- 3) nie zawstydzają, nie lekceważą, nie upokarzają i nie obrażają Ucznia;
- 4) nie krzyczą na Ucznia, chyba że wynika to z sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu;
- 5) daje Uczniowi gwarancję nietykalności cielesnej – nie stosuje wobec niego żadnej formy przemocy;
- 6) w procesie rozwiązywania konfliktów dba o komunikację dającą Uczniowi poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego;
- 7) traktuje Ucznia szacunek i równość, uwzględnia jego godność i potrzeby;
- 8) podejmuje czynności, które mają na celu dobro i interes Ucznia;
- 9) daje Uczniowi prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach;
- 10) nie grozi Uczniowi, nie wypowiada się w sposób uwłaczający jego godności i poczuciu własnej wartości;
- 11) nie ujawnia wrażliwych informacji o Uczniu osobom do tego nieuprawnionym, obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej;
- 12) szanuje prawo Ucznia do prywatności, a jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, w związku z koniecznością jego ochrony, wyjaśnia mu zaistniałą sytuację i powody działania;
- 13) informuje Ucznia o tym, jakie podejmuje decyzje dotyczące Ucznia i stara się brać pod uwagę jego zdanie.

4.2 Zachowania niedozwolone wobec Małoletnich

W komunikacji Pracowników z Dziećmi zabrania się:

- 1) wykorzystywania wobec Ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (np.: zastraszania, przymuszania, gróźb);
- 2) stosowania jakiegokolwiek formy przemocy psychicznej wobec Ucznia, np.: izolowania, pomijania, obniżania statusu ucznia w grupie, stygmatyzowania ucznia z powodu jego zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej, ośmieszania, poniżania, wyzywania, grożenia,

wyszydzania i wyśmiewania;

- 3) stosowania jakiejkolwiek przemocy fizycznej wobec Ucznia np.: zabierania rzeczy, niszczenia rzeczy, ograniczenie swobody ruchu, bicia, popychania, szturchania, szczypania, stosowania klapsów, wykręcania rąk, ciągnięcia za włosy, pociągania za uszy;
- 4) umieszczania obraźliwych, ośmieszających Ucznia rysunków, zdjęć i filmów, rozpowszechniania wszelkich nieprawdziwych, poniżających Uczniów materiałów;
- 5) stosowania naruszających godność Ucznia wypowiedzi o podtekście seksualnym dotyczących np. płci, ciała, wyglądu, ubioru z podtekstem seksualnym;
- 6) stosowania dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci;
- 7) stosowania wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów;
- 8) publikowania prywatnych zdjęć lub innych informacji o Uczniui jego rodzinie w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanej strony;
- 9) ujawniania jakichkolwiek wrażliwych informacji dotyczących Ucznia, informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej, światopoglądu, religii;
- 10) naruszania prywatności Ucznia, jeżeli sytuacja tego nie wymaga;
- 11) przyjmowania prezentów od Ucznia oraz jego rodzica/opiekuna, wyjątkami są drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku szkolnym np. kwiaty, bombonierki, prezenty składkowe itp.;
- 12) faworyzowania Ucznia;
- 13) nawiązywania z Uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych jak również składania mu propozycji nieodpowiednim bądź mogącym być dwuznacznie rozumianym przez ucznia charakterze, obejmującej także formułowanie komentarzy o charakterze seksualnym, stosowania żartów, używania gestów o seksualnym podtekście, oraz zabrania się udostępniania Uczniowi treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę. Wszystkie ryzykowne sytuacje obejmujące zauroczenie dzieckiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko, muszą być raportowane dyrekcji w sposób gwarantujący poszanowanie godności osób zaangażowanych w sytuację.

4.3 Kontakt fizyczny z Uczniem

- 1) Niedopuszczalne jest każde przemocowe działanie wobec Dziecka.

- 2) Kontakt fizyczny z Dzieckiem może być stosowany jedynie pod warunkiem spełnienia zasad bezpiecznego kontaktu tzn. jest odpowiedzią na potrzeby Dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek Dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Należy pamiętać, że zachowanie odpowiednie wobec jednego Dziecka, może być nieodpowiednie wobec innego.
- 3) Każdorazowo należy kierować się swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję ucznia, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez Dziecko lub osoby trzecie.
- 4) Kontakt fizyczny nie może wiązać się z jakkolwiek gratyfikacją Uczniaka ani wynikać z relacji władzy.
- 5) Kontakt fizyczny z Uczniem nie może być niejawny bądź ukrywany.
- 6) Pracownik nie narusza nietykalności osobistej Ucznia, nie zachowuje się w sposób niestosowny i dwuznaczny.
- 7) Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
- 8) Pracownik, który ma świadomość, iż Uczeń doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z Uczniem, wykazując zrozumienie i wycieczę.
- 9) Niedopuszczalne jest spanie pracownika w jednym pokoju z Uczniem podczas wycieczek organizowanych przez placówkę.
- 10) Podczas rozmowy indywidualnej z Uczniem, na życzenie Ucznia pracownik powinien zostawić uchylone drzwi, zapewnić obecność innego pracownika lub innego Ucznia.
- 11) W sytuacjach wymagających kontaktu fizycznego np. asekuracji w czasie wykonywania ćwiczeń na lekcjach wychowania fizycznego, pomocy podczas ubierania się, rozbierania, jedzenia, mycia, korzystania z toalety czy czynności pielęgnacyjnych i higienicznych pracownik unika innego kontaktu fizycznego z Uczniem niż niezbędny.
- 12) W uzasadnionych przypadkach, za zgodą rodziców/opiekunów prawnych dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z Uczniem. Do sytuacji takich zaliczyć można pomoc Uczniowi niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, spożywaniu posiłków bądź poruszaniu się po Placówce.

4.4 Kontakt Pracowników z Uczniami poza godzinami pracy

- 1) Kontakt z Uczniem, co do zasady powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i

dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków Pracownika.

- 2) Jeśli Pracownik musi spotkać się z Uczniem lub jego rodzicem/opiekunem prawnym poza godzinami pracy Placówki, to informuje o tym Dyrektora Placówki, a rodzic/opiekun prawny Ucznia musi wyrazić zgodę na taki kontakt.
- 3) Zakazane jest zapraszanie Ucznia do miejsca zamieszkania Pracownika oraz spotykanie się z nim poza godzinami pracy.
- 4) Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z Uczniem poza godzinami pracy jest dziennik elektroniczny. Zalecane jest ograniczenie do niezbędnego minimum kontaktowanie się z Uczniem poprzez prywatne kanały komunikacji tj. prywatny telefon, email, komunikatory, chatroomy, grupy zamknięte, tzw. „grupy klasowe” itp.
- 5) Jeżeli pracownicy utrzymują relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami/opiekunami prawnymi Ucznia, to zobowiązani są do zachowania w poufności wszystkich informacji dotyczących innych Uczniów i ich rodziców/opiekunów prawnych.

4.5 Zasady bezpiecznych relacji między Małoletnimi

- 1) Obowiązkiem Ucznia jest przestrzeganie zasad i norm zachowania określonych w statucie placówki.
- 2) Zabronione jest stosowanie jakiegokolwiek powodu przemoc słownej, fizycznej i psychicznej.
- 3) Uczeń, jeżeli jest świadkiem stosowania przez innego Ucznia/Uczniów jakiegokolwiek formy przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy u osoby dorosłej.
- 4) Uczeń jest zobowiązany do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
- 5) Uczeń nie narusza praw innych Uczniów - uznaje prawo innych Uczniów do odmienności zachowania tożsamości ze względu na cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność, pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny.
- 6) Uczeń zachowuje wysoką kulturę w kontakcie z innymi Uczniami.
- 7) Uczeń nie kpi, nie szydzi ze słabości innych Uczniów, nie wyśmiewa ich, nie krytykuje.
- 8) Uczeń wyraża własne poglądy, ocenia i spójrz na świat w sposób wolny od agresji i przemocy, nie stosuje wulgaryzmów, wypowiada się w spokojny sposób, który nikogo

nie obraża i nie krzywdzi.

- 9) Uczeń akceptuje i szanuje innych Uczniów, buduje relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między Uczniami w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły, rozwiązywanie problemów i konfliktów międzysobą.
- 10) Uczeń okazuje zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i w miarę możliwości oferuje im pomoc.
- 11) Jeśli Uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Placówce pomoc, zgodnie z zobowiązującymi go procedurami.

4.6 Bezpieczeństwo online

- 1) Pracownicy realizując powierzone im zadania do wykonania muszą mieć świadomość zagrożeń, jakie nierozdzielnie wiążą się z wykorzystywaniem w pracy technik cyfrowych oraz sieci Internet. W związku z powyższym zobowiązani są do podnoszenia swoich kwalifikacji i świadomości w zakresie stosowania cyberbezpiecznych rozwiązań w pracy.
- 2) Pracownicy powinni potrafić rozpoznać zagrożenia, jakie wiążą się z przenikaniem ich działalności czysto osobistej, jaką realizują wykorzystaniem sieci Internet, z działalnością zawodową.
- 3) Pracownicy powinni zwracać szczególną uwagę na fakt, iż ich aktywność realizowana w sieci Internet może być rozpoznawalną przez Dzieci. W związku z powyższym powinni w sposób odpowiedzialny manifestować swoje zaangażowanie w określone tematy, działalności, problemy, czy dyskusje w Internecie. Świadomość tego, że Uczniowie mogą być obserwatorami, czy uczestnikami takich działalności, tematów, dyskusji, powinna prowadzić Pracownika do dokonywania indywidualnej oceny w zakresie poprawności swojego zachowania. Pracownicy powinni zachować rozwagę i odpowiedzialnie wyrażać swoją aprobatę/dezaprobatę w mediach społecznościowych w odniesieniu do określonych treści, publikacji, stron, użytkowników, powinni także mieć świadomość rodzajów i funkcjonalności określonych aplikacji, gdzie sam fakt korzystania z nich może być negatywnie oceniony przez osoby trzecie.
- 4) Nie zaleca się nawiązywać kontaktów z Dziećmi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych z wykorzystaniem prywatnych kont pracowników.
- 5) Podczas zajęć z Dziećmi pracownicy zobowiązani są do niekorzystania z prywatnych telefonów i innych urządzeń, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, iż mogą one zakłócić prowadzenie zajęć.

5. Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego

- 1) Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających Małoletniemu i udzielenie mu wsparcia w Szkole Podstawowej im. Jerzego Badury w Międzyborzu są:
 - a) w pierwszej kolejności wychowawca Ucznia, którego dotyczy zdarzenie,
 - b) zastępca Dyrektora, pedagog szkolny Iwona Strzelecka,
 - c) pedagog szkolny Magda Dzikowicz, Marta Bacik
 - d) psycholog szkolny Michał Dobosz.
- 2) Zgłoszenia o zdarzeniu zagrażającym Małoletniemu mogą dokonywać: Pracownicy, rodzice, prawni opiekunowie, inne osoby spokrewnione lub niespokrewnione z Dzieckiem.
- 3) W przypadku podjęcia przez Pracownika Szkoły podejrzenia, że Dziecko doświadcza krzywdzenia, Pracownik ma obowiązek w formie pisemnej lub za pośrednictwem dziennika elektronicznego niezwłocznie przekazać uzyskaną informację Osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.
- 4) Osoba, która otrzyma informacje o zdarzeniu zagrażającym Małoletniemu zachowuje je w bezwzględnej tajemnicy i przekazuje je jedynie Osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń.
- 5) Jeżeli zgłoszenie dotyczy Dyrektora lub zatrudnionego w Placówce członka rodziny lub osoby spowinowacanej z Dyrektorem osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń informuje o zgłoszeniu Organ Prowadzący, który nadzoruje realizację zgłoszenia w sposób zapewniający obiektywność.
- 6) Jeżeli zgłoszenie dotyczy Osoby odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń informację o zdarzeniu zagrażającym Małoletniemu należy przekazać Dyrektorowi.
- 7) Po uzyskaniu informacji Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń wzywa rodziców lub opiekunów prawnych Dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa i informuje ich o podejrzeniu.
- 8) Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń sporządza Kartę Interwencji do każdego zgłoszenia krzywdzenia Małoletniego, której wzór stanowi *Załącznik nr 4 do SOM*.
- 9) Na podstawie zebranych informacji Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń tworzy Plan Wsparcia, którego wzór stanowi *Załącznik nr 5 do SOM*.

- 10) Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń może w przypadku braku możliwości pozyskania wszelkich niezbędnych informacji dla opracowania rzetelnego Planu Wsparcia lub jeśli uzasadnia to interes Dziecka i jego dobro, w szczególności w przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących podejrzenia wykorzystywania seksualnego Dziecka lub podejrzenia znęcania się fizycznego i/lub psychicznego nad Dzieckiem, powołać Zespół Interwencyjny w skład którego mogą wejść: pedagog szkolny, psycholog szkolny, wychowawca dziecka, dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub o krzywdzonym dziecku (dalej okreśłani jako: Zespół Interwencyjny).
- 11) Zespół Interwencyjny sporządza Plan Wsparcia Ucznia, którego wzór stanowi *Załącznik nr 5 do SOM*.
- 12) Zespół Interwencyjny wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego przedstawia Plan Wsparcia Ucznia wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
- 13) W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie Dziecka, powołanie Zespołu Interwencyjnego jest obligatoryjne.

6. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że Dziecko doświadcza krzywdzenia

6.1 Podejrzenie, że Dziecko doświadcza krzywdzenia ze strony rodzica/opiekuna

- 1) W przypadku podejrzenia, że Dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie należy:
 - a) w pierwszej kolejności zadbać o bezpieczeństwo Dziecka i odseparować je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie,
 - b) zawiadomić policję pod nr 112 lub 997.
- 2) W przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo należy:
 - a) zadbać o bezpieczeństwo Dziecka,
 - b) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem Dziecka,
 - c) powiadomić rodzica/opiekuna o możliwościach wsparcia psychologicznego i/lub

- materialnego,
- d) w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna należy powiadomić właściwy ośrodek pomocy społecznej.
- 3) W przypadku podejrzenia, że Dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw należy:
- a) zadbać o bezpieczeństwo Dziecka,
 - b) poinformować na piśmie policję lub prokuraturę składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki).
- 4) W przypadku podejrzenia, że Dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze) należy:
- a) zadbać o bezpieczeństwo Dziecka,
 - b) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie,
 - c) powiadomić rodzica/opiekuna o możliwości wsparcia psychologicznego,
 - d) w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadomić właściwy ośrodek pomocy społecznej (ośrodek należy powiadomić na piśmie lub mailowo),
 - e) równoległe złożyć do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny (wniosek składa się na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania Dziecka).

6.2 Podejrzenie, że Dziecko doświadcza krzywdzenia ze strony Pracownika Szkoły lub innej osoby dorosłej mającej kontakt z Dzieckiem

- 1) W przypadku podejrzenia, że Dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu (spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała, np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie, a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.), wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie należy:
 - a) w pierwszej kolejności zadbać o bezpieczeństwo Dziecka i odseparować je od osoby podejrzanego o krzywdzenie,
 - b) zawiadomić policję pod nr 112 lub 997.
- 2) W przypadku podejrzenia, że Dziecko jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw należy:
 - a) zadbać o bezpieczeństwo Dziecka i odseparować je od osoby podejrzanego o krzywdzenie,

- b) poinformować na piśmie policję lub prokuraturę składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa (zawiadomienie można zaadresować do najbliższej jednostki).
- 3) W przypadku podejrzenia, że Dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze) należy:
- a) zadbać o bezpieczeństwo Dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - b) w przypadku podejrzenia Pracownika poinformować Dyrektora Szkoły,
 - c) przeprowadzić rozmowę z rodzicem/opiekunem Dziecka,
 - d) powiadomić rodzica/opiekuna o możliwości wsparcia psychologicznego.

6.3 Podejrzenie, że Dziecko doświadcza krzywdzenia ze strony osoby nieletniej – przemoc rówieśnicza

- 1) W przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie należy:
- a) zadbać o bezpieczeństwo Dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - b) przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami Dzieci uwikłanych w przemoc,
 - c) równoległe powiadomić najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.
- 2) W przypadku podejrzenia, że Dziecko doświadcza ze strony innego Dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. szturchanie, popychanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (np. krzyk, niestosowne komentarze) należy:
- a) zadbać o bezpieczeństwo Dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie,
 - b) przeprowadzić rozmowę osobno z rodzicami Dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracować działania naprawcze,
 - c) w przypadku powtarzającej się przemocy powiadomić sąd rodzinny wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny (wniosek należy złożyć na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania Dziecka).

7. Zasady opracowania Planu Wsparcia Ucznia po ujawnieniu krzywdzenia

- 1) Plan Wsparcia Ucznia po ujawnieniu krzywdzenia Małoletniego opracowuje Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń lub Zespół Interwencyjny, o którym mowa w rozdziale 5 pkt. 10 SOM.
- 2) Plan Wsparcia Ucznia jest realizowany w ramach organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Placówce w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1798)
- 3) Plan Wsparcia Ucznia powinien być rozpisany w sposób jasny, konkretny i wykonalny.
- 4) Plan Wsparcia Ucznia powinien określać jakie inne organizacje i podmioty należy zaangażować w pomoc Małoletniemu.
- 5) Plan Wsparcia Ucznia powinien być mierzalny tj. pozwalać na weryfikację czy cel lub poszczególne etapy zostały osiągnięte.
- 6) Plan Wsparcia Ucznia powinien zostać przedstawiony rodzicom/opiekunom Małoletniego chyba, że to oni są wskazani jako sprawcy krzywdzenia, w takiej sytuacji plan przedstawiony jest osobie wskazanej przez sąd rodzinny.

8. Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”

- 1) Przedstawiciel Zespołu Interwencyjnego informuje rodziców/opiekunów prawnych Ucznia o obowiązku Placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia Dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
- 2) Pracownicy Placówki uczestniczą w realizacji procedury „Niebieskie Karty”, w tym uprawnieni są do samodzielnego jej wszczynania.
- 3) Należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych o tym, iż Zespół Interwencyjny w związku z istnieniem uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa podjął decyzję o złożeniu stosownego zawiadomienia o dośnym władzom lub wniosek o gład w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub o przesłaniu do przewodniczącego zespołu

interdyscyplinarnego formularza określonego wzorem „Niebieska Karta – A”, w ramach czynności podejmowanych przez Placówkę, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

- 4) Dalszy tok postępowania należy w kompetencjach instytucji wskazanych wstępnie wyżej.

9. Kompetencje Koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich

- 1) Dyrektor Placówki wyznacza w formie zarządzenia Koordynatora ds. Standardów Ochrony Małoletnich odpowiedzialnego za:
 - a) monitorowanie realizacji przestrzegania SOM;
 - b) reagowanie na sygnał naruszenia SOM;
 - c) prowadzenie Rejestru zgłoszeń proponowanych zmian SOM – *Załącznik nr 7 do SOM*;
 - d) dokonywanie przeglądów i aktualizacji według potrzeb faktycznych i prawnych zapisów SOM.
- 2) Koordynator ds. SOM powinien:
 - a) wyróżniać się empatią i rozumieniem problemów Dzieci;
 - b) umieć komunikować się z Dziećmi w sposób dostosowany do ich wieku i rozwoju;
 - c) charakteryzować się spokojem i poszanowaniem wśród Dzieci oraz Pracowników;
 - d) posiadać pozytywną ocenę pracy;
 - e) posiadać wykształcenie pedagogiczne;
 - f) posiadać umiejętności organizacyjne.
- 3) Przygotowanie Pracowników do stosowania Standardów polega na pogłębianiu wiedzy i umiejętności w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia, które opisane zostały w *Załączniku nr 6 do SOM* oraz na podejmowaniu zgodnych z prawem działań w celu ochrony i wsparcia Małoletnich.
- 4) Koordynator ds. SOM przeprowadza wśród Pracowników Placówki, minimum raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji SOM. Wzór ankiety stanowi *Załącznik nr 8 do SOM*.
- 5) W ankiecie monitorującej poziom realizacji SOM Pracownicy Placówki mogą proponować zmiany do SOM oraz wskazywać naruszenia przyjętych w Placówce procedur.
- 6) Koordynator ds. SOM dokonuje opracowania wypełnionych przez Pracowników ankiet i sporządza na tej podstawie raport, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
- 7) Dyrektor wprowadza do SOM niezbędne zmiany w formie zarządzenia i podaje do wiadomości Pracowników, rodziców/opiekunów prawnych dzieci.

10. Zasady i sposób udostępniania SOM rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz Małoletnim do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

- 1) Niniejsze Standardy Ochrony Dzieci są jawne dla rodziców, prawnych opiekunów, dzieci oraz pracowników.
- 2) Dla dzieci przygotowane są w wersji skróconej SOM.
- 3) Standardy w wersji pełnej i skróconej wywieszane są na tablicy ogłoszeń w Placówce.
- 4) SOM w wersji pełnej i skróconej udostępniane są na oficjalnej stronie internetowej Placówki.
- 5) Placówka przekazuje zasady określone w SOM na spotkaniach z rodzicami, naradach pedagogicznych, spotkaniach z pracownikami oraz uczniom podczas zajęć.

11. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

- 1) Infrastruktura sieciowa Placówki umożliwia dostęp do Internetu zarówno Pracownikom, jak i dzieciom, w czasie zajęć.
- 2) Sieć jest monitorowana w ramach projektu OSE (Ogólna Sieć Edukacyjna), tak aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
- 3) Rozwiązania organizacyjne na poziomie Placówki bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa oraz możliwościach finansowych i kompetencyjnych Placówki;
- 4) Wyznaczone są osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo sieci w instytucji:
 - a) Joanna Syndoman – nauczyciel informatyki,
 - b) Krzysztof Gmerek – informatyk.
- 5) Do obowiązków osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo sieci w instytucji należą w szczególności:
 - a) zabezpieczenie sieci internetowej Placówki przed niebezpiecznymi treściami poprzez konfigurację reguł i listy stron dozwolonych;
 - b) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb, jeżeli to możliwe poprzez uruchomienie automatycznych aktualizacji;
 - c) regularne skanowanie urządzeń w poszukiwaniu niedozwolonych treści i oprogramowania treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści należy ustalić kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o

- Dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, przekazuje się Osobie wyznaczonej do przyjmowania zgłoszeń, która aranżuje dla Dzieckarozmowę zpsychologiemlubpedagogiemnatematbezpieczeństwaw Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informacje, że Dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji;
- d) ustalanie uprawnień na komputerach - pracownicy oraz osoby korzystające z komputerów nie mogą mieć uprawnień administratora. Pracownicy muszą pracować na osobnych kontach niż korzystający Małoletni;
 - e) informowanie innych pracowników prowadzących zajęcia o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu, które muszą być przekazywane Dzieciom na pierwszych zajęciach z urządzeniami teleinformatycznymi;
 - f) w miarę możliwości przeprowadzanie z dziećmi cyklicznych warsztatów dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.
- 6) Placówkazaapewniadostępdomateriałów edukacyjnychdotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu oraz propaguje takie materiały.

12. Procedury ochrony Dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

- 1) Szkodliwe treści to takie materiały, które mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy lub promują niebezpieczne zachowania. Można do nich zaliczyć:
 - a) treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, w tym tzw. pornografię dziecięcą, czyli materiały prezentujące seksualne wykorzystywanie dzieci;
 - b) treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, deformacje ciała, np. zdjęcia lub filmy przedstawiające ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt;
 - c) treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, np. ruch pro-ana, zachęcanie do zażywania niebezpiecznych substancji np. leków czy narkotyków;
 - d) treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości, a nawet nienawiści wobec różnych grup społecznych lub jednostek.
- 2) W celu ochrony Małoletnich przed treściami szkodliwymi rodzicom/opiekunom prawnym zaleca się:
 - a) wyposażenie komputera przeznaczonego dla Dziecka w program filtrujący,

- pozwalający na uchronienie Dziecka przed kontaktem ze szkodliwymi treściami;
- b) rozsądną i dostosowaną do wieku edukację seksualną;
 - c) monitorowanie wyszukiwanych przez Dzieci treści w Internecie i omawianie ich wspólnie z Dziećmi;
 - d) rozmowy z Dziećmi o ich działaniach w Internecie.
- 3) Niedozwolone treści zaleca się zgłaszać na dyzurnet.pl – punkt kontaktowy, do którego można anonimowo zgłaszać przypadki występowania w Internecie treści zabronionych prawem takich, jak: pornografia dziecięca, pedofilia, treści o charakterze rasistowskim i ksenofobicznym.

13. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych Dziecka

- 1) Placówka, uznając prawo Dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku i danych osobowych Dziecka.
- 2) Upublicznienie przez pracownika Placówki wizerunku Dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego Dziecka.
- 3) Pracownikowi Placówki nie wolno umożliwiać osobom trzecim utrwalania wizerunku Dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Placówki bez zgody rodzica lub opiekuna prawnego Dziecka.
- 4) Placówka zbiera i przechowuje zgody na rozpowszechnianie wizerunku Małoletnich podczas przyjęcia do Placówki, informując, iż wyrażenie zgody jest dobrowolne, nie wpływa na uczęszczanie Dziecka do Placówki ani na udział w organizowanych wydarzeniach. Cel i sposób przetwarzania oraz inne informacje dotyczące wizerunku jako danych osobowych wskazane są w treści zgody.
- 5) Niedopuszczalne jest podanie osobom trzecim danych kontaktowych do opiekuna Dziecka bez jego wiedzy i zgody.
- 6) Jeżeli wizerunek Dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku Dziecka nie jest wymagana, co wynika z art. 81 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U.2022 poz. 2509).
- 7) Pracownicy zobowiązani się do minimalizowania ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań Dzieci poprzez dbanie o to, by wszystkie Dzieci na zdjęciu były ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie była dla Dziecka w żaden sposób poniżająca, ośmieszająca oraz by w miarę możliwości na zdjęciu/naganiu znajdowała

się grupa Dzieci, a nie pojedyncze osoby.

- 8) Wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków Dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa Dzieci.
- 9) Pracownicy przechowują materiały zawierające wizerunek Dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla Dzieci.

14.Przepisy końcowe

- 1) Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
- 2) Ogłoszenie SOM następuje w sposób dostępny dla pracowników Placówki, dzieci i ich opiekunów, poprzez przesłanie SOM drogą elektroniczną, wywieszenie w widocznym miejscu siedziby Placówki, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla dzieci oraz umieszczenia na stronie internetowej Szkoły.

Załączniki

1. *Załącznik nr 1 do SOM* - Oświadczenie do celów weryfikacji osób W Rejestrze Przystępców Na Tle Seksualnym;
2. *Załącznik nr 2 do SOM* - Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich;
3. *Załącznik nr 3 do SOM* - Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich;
4. *Załącznik nr 4 do SOM* – Karta Interwencji;
5. *Załącznik nr 5 do SOM* – Plan Wsparcia Ucznia;
6. *Załącznik nr 6 do SOM* – Symptomy Krzywdzenia;
7. *Załącznik nr 7 do SOM* – Rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian do SOM
8. *Załącznik nr 8 do SOM* – Ankieta monitorująca poziom realizacji SOM

.....
(miejsowość i data)

pieczętka szkoły

**OŚWIADCZENIE DO CELÓW WERYFIKACJI OSÓB
W REJESTRZE PRZESTĘPCÓW NA TLE SEKSUALNYM**

Dane niezbędne do weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepstw na Tle Seksualnym	
Numer PESEL	
Pierwsze imię	
Nazwisko	
Nazwisko rodowe	
Imię ojca	
Imię matki	
Data urodzenia	

Oświadczam, że ww. dane osobowe są aktualne. Przyjmuję do wiadomości, że jestem zobowiązany do poinformowania Dyrektora Placówki o zmianie danych osobowych. Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data, czytelny podpis)

Oświadczam, iż zapoznałem/am się z informacją o przetwarzaniu danych osobowych.

.....
(data, czytelny podpis)

.....
(miejsowość i data)

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI I ZOBOWIĄZANIU
DO PRZESTRZEGANIA PODSTAWOWYCH ZASAD OCHRONY MAŁOLETNICH**

Ja.....
(imię nazwisko)

nrPESEL.....

oświadczam, że nie byłam/emskazana/yzaprzestępstwoprzeciwkowlnośćiseksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony małoletnich obowiązującymi w Szkole Podstawowej im. Jerzego Badury w Międzyborzu i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data, czytelny podpis)

.....
(miejscowość i data)

**OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA O ZAPOZNANIU SIĘ Z STANDARDAMI
OCHRONY MAŁOLETNICH**

Ja..... niżej podpisany/a oświadczam, że
(imię i nazwisko oświadczającego)

Zapoznałem/am się ze Standardami Ochrony Małoletnich przyjętymi Zarządzeniem Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jerzego Badury w Międzyborzu z dnia..... r. oraz zobowiązuje się do ich przestrzegania w szczególności do raportowania informacji na temat zdarzeń i działań niezgodnych z ich treścią.

.....
Czytelny podpis składający oświadczenie

KARTA INTERWENCJI	
IMIĘ I NAZWISKO UCZNIA	
DATA	
PRZYCZYNA INTERWENCJI (forma krzywdzenia)	
OSOBA ZAWIADAMIAJĄCA O PODEJRZENIU KRZYWDZENIA	<i>Imię i nazwisko, stanowisko/pokrewieństwo</i>
OPIS PODJĘTYCH DZIAŁAŃ	
SPOTKANIA Z RODZICAMI/ OPIEKUNAMI UCZNIA	<i>Data spotkania i jego opis</i>
FORMA PODJĘTEJ INTERWENCJI (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> • zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny • inny rodzaj interwencji – jaki?

PLAN WSPARCIA UCZNIĄ	
Data	
Imię i nazwisko ucznia	
Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego Plan Wsparcia	
Diagnoza sytuacji ucznia po ujawnieniu krzywdzenia <i>(charakterystyka doznanej krzywdy, analiza dostępnej dokumentacji, określenie czynników ryzyka doznanej krzywdy oraz czynników wsparcia ucznia)</i>	
Cel wsparcia ucznia <i>(zapewnienie specjalistycznego wsparcia uczniowi/rodzinie ucznia, udzielanie systematycznej lub okresowej pomocy np. psychologiczno-pedagogicznej, terapeutycznej, wspierającej rodziców/opiekunów)</i>	
Zakres współpracy z podmiotami zewnętrznymi <i>(współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi, instytucjami)</i>	
Zakres i formy udzielonego wsparcia (wymiar godzin, okres) <i>(np. konsultacje indywidualne, indywidualne zajęcia, warsztaty, zajęcia grupowe, lekcje wychowawcze; zakres wsparcia wynika z indywidualnych potrzeb dziecka, wymiar godzin i okres wsparcia uzależniony jest od doświadczanych przez dziecko skutków krzywd)</i>	

Informacje dodatkowe dotyczące udzielanego wsparcia	
Członkowie Zespołu opracowującego plan wsparcia	
imię i nazwisko	podpis
Ocena działania Planu Wsparcia	
Data sporządzenia oceny: Podpisy osób sporządzających ocenę:	

SYMPTOMY KRZYWDZENIA

I. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy psychicznej lub fizycznej:

1. ZACHOWANIE: REGRES W ROZWOJU I FUNKCJONOWANIU:

- trudności szkolne,
- izolowanie się od otoczenia,
- wycofanie się z wcześniejszych aktywności,
- apatia,
- unikanie kontaktów z rówieśnikami,
- agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, wchodzenie w sytuacje ryzykowne),
- przestępczość;

2. PSYCHOSOMATYKA:

- zróżnicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące niejasnego pochodzenia,
- moczenie, zanieczyszczanie,
- wysypki i inne zmiany na skórze,
- wypadanie włosów,
- zaburzenia snu,
- zahamowanie rozwoju fizycznego,
- spadek wagi ciała,
- czynności natrętne, fobie,
- choroby o nieustalonej etiologii;

3. OBJAWY FIZYCZNE NA CIELE DZIECKA:

- pręgi na plecach, nogach i rękach,
- pęknięcia skóry,
- strupy w miejscach przyczepu małżowin usznych do czaszki,
- krwawe wylewy do obu gałek ocznych,
- ślady od przypalania papierosem przypominające ślady po ospie,
- zasinienia na ciele dziecka, szczególnie takie, kiedy jeden ślad pokrywa się z drugim,
- liczne, na różnym etapie gojenia ślady odbitej dłoni na ciele dziecka,
- krwawe sine ślady na podszwach stóp.

4. DZIECKO MOŻE MIEĆ MYŚLI I KOMUNIKOWAĆ JE:

- jestem złe,
- jestem winne, nic nie warte,
- zasługuję na to,
- nic mi się nie udaje,
- nikt mnie nie rozumie,
- nikt mi nie uwierzy,
- wszyscy mają lepiej,
- świat tak wygląda,
- nic się nie może zmienić,
- nikt mi nie pomoże,
- dorośli są źli,
- nie mogę nikomu ufać,
- sprawca mnie nienawidzi/kocha mnie, jestem dla niego wyjątkowy, zależy mu na mnie,
- nikt nie może się o tym dowiedzieć, bo co się wtedy stanie

II. Symptomy, które mogą świadczyć, że dziecko jest ofiarą przemocy seksualnej.

1. ZACHOWANIE:

- regres w rozwoju i funkcjonowaniu,
- trudności szkolne,
- izolowanie się od otoczenia,
- wycofanie się z wcześniejszych aktywności,
- apatia, unikanie kontaktów z rówieśnikami,
- agresja i zachowania autodestrukcyjne (samookaleczenia, próby samobójcze, zaburzenia odżywiania, uzależnienia, wchodzenie w sytuacje ryzykowne),
- przestępczość,
- erotyzacja zachowań w relacjach z rówieśnikami i osobami dorosłymi,
- zabawy/aktywności nieadekwatne do fazy rozwojowej, wskazujące na podwyższony poziom seksualizacji,
- nieadekwatna do wieku wiedza na temat anatomii, fizjologii i seksualności człowieka,
- koncentracja na problematyce seksualnej w wypowiedziach, zabawach, wytworach plastycznych,
- naporowa masturbacja utrudniająca realizację zadań,
- nadreaktywność, nadmierne pobudzenie emocjonalne;

2. PSYCHOSOMATYKA:

- zróżnicowane objawy, takie jak: bóle głowy, brzucha, bóle wędrujące niejasnego pochodzenia,

- moczenie, zanieczyszczanie,
- wysypki i inne zmiany na skórze,
- wypadanie włosów,
- zaburzenia snu,
- zahamowanie rozwoju fizycznego,
- spadek wagi ciała,
- czynności natrętne, fobie,
- choroby o nieustalonej etiologii;

3. MYŚLI I SŁOWA

- jestem złe, winne, brudne, nic nie warte,
- zasługuję na to, nic mi się nie udaje,
- nikt mnie nie rozumie, nikt mi nie uwierzy,
- wszyscy mają lepiej, świat tak wygląda, nic się nie może zmienić,
- nikt mi nie pomoże,
- dorośli są źli, nie mogę im ufać,
- sprawca mnie nienawidzi/kocha mnie, jestem dla niego wyjątkowa, zależy mu na mnie,
- nikt nie może się o tym dowiedzieć,
- muszę dochować tajemnicy;
- uporczywe doświadczanie przeżytego urazu w snach i na jawie (w zabawie, wspomnieniach, skojarzeniach)

III. Zachowania ze strony rodzica/opiekuna mogące świadczyć o krzywdzeniu dziecka.

Rodzic/opiekun:

- nie potrafi wyjaśnić mechanizmu urazu, podaje informacje nieadekwatne, niespójne lub sprzeczne,
- zmienia wyjaśnienia co do okoliczności powstania urazu,
- zgłasza się po dłuższym czasie od pojawienia się objawów u dziecka,
- przypisuje odpowiedzialność za powstanie urazu osobie trzeciej,
- wykazuje brak (lub nadmierne) zainteresowanie urazem/stanem dziecka,
- nie reaguje na płacz, ból dziecka, nie okazuje emocji podczas opowiadania o dziecku,
- jest emocjonalnie niedostępny, nie reaguje na obecność dziecka,
- ma negatywne lub wrogie nastawienie do dziecka, odrzuca je lub robi z niego kozła ofiarnego,
- ma niewłaściwe rozwojowo oczekiwania lub interakcje z dzieckiem,
- stosuje groźby, surową dyscyplinę, w tym kary fizyczne,
- wykorzystuje dziecko do zaspokajania potrzeb osoby dorosłej (np. poprzez angażowanie w spory między opiekunami, czy stawianie w roli opiekuna i powiernika osoby dorosłej),

- nie zapewnia odpowiedniej socjalizacji dziecka (np. angażuje dziecko w działania niezgodne z prawem, nie dostarcza odpowiedniej stymulacji lub edukacji),
- przejawia nadopiekuńczość wobec dziecka, izoluje je od rówieśników,
- przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym, np. podczas zabawy z dzieckiem,
- jest bezradny życiowo, niezaradny, lub w stanie zdrowia uniemożliwiającym zadbanie o potrzeby dziecka,
- nadużywa alkoholu i środków psychoaktywnych,
- stosuje przemoc wobec innych członków rodziny.

REJESTR ZGŁOSZEŃ I PROPONOWANYCH ZMIAN DO STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH			
Lp.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca	Opis zgłoszenia / proponowanej zmiany

ANKIETA MONITORUJĄCA POZIOM REALIZACJI SOM

PYTANIE	TAK	NIE
Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy znasz procedurę zgłaszania zdarzeń zagrażających dzieciom?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez innego pracownika?		
Czy zgłosiłeś naruszenie zgodnie z procedurą?		
Jeśli nie zgłosiłeś naruszenia napisz dlaczego.		
Czy zgłaszałeś uwagi do obecnych SOM?		
Czy uważasz, że SOM wymagają aktualizacji?		
Jeżeli tak, opisz jakiej?		
Jeśli masz inne uwagi, opisz je.		